

Huddunge Byskola Ekonomisk Förening

Org.nr. 769614-6880

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter prioriterad tillsyn i Huddunge Byskola
belägen i Heby kommun

Tillsyn i Huddunge Byskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Huddunge Byskola Ekonomisk Förening (769614-6880) under hösten 2015. Huddunge Byskola besöktes av Skolinspektionen den 27 augusti 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Eftersom Huddunge byskola har färre än 10 elever i årskurs 6 redovisas inte någon måluppfyllelse eller resultat.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2015-12-18
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	
7. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2015-12-18
8. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande. Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens sammanfattande bedömning är att Huddunge byskola har en verksamhet som i stor utsträckning uppfyller kraven inom de områden som bedömts. Det finns dock ett par områden som måste förbättras.

Huddunge byskola har inte tillgång till personal med sådan kompetens, så att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Den studie- och yrkesorienterande

Beslut

2015-09-17

4 (14)

Dnr 44 - 2015:3953

verksamheten tillgodoser därmed inte heller elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Tillsynen visar också att elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål, måste förbättras.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Huddunge Byskola Ekonomisk Förening att senast den 18 december 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Huddunge Byskola Ekonomisk Förening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Se till att elevhälsan arbetar förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att det för eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska,

psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Vidare framgår av skollagen att det för medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat följande. En samlad elevhälsa införs med förebyggande och hälsofrämjande syfte (prop. 2009/10:165 s. 2). Skolan har ett ansvar för att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och personlig utveckling. En annan utgångspunkt är att lärande och hälsa på många sätt påverkas av samma generella faktorer. Arbete med elevhälsa bör i stor utsträckning vara förebyggande och ha en hälsofrämjande inriktning. Arbete med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper samt att det finns kompetens att tillgå för detta arbete. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning m.m. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor. (Prop. 2009/10:165 s. 276.)

I intervjuer med representanter från huvudmannen, representanter från elevhälsan samt rektor och lärare uppger de att Huddunge byskola har tillgång till en egen psykolog. Övriga tjänster som skolsköterska, skolläkare, kurator och specialpedagogiska kompetenser köps in från Heby kommun.

I intervjuer med representanter för elevhälsan uppger skolsköterskan att elevhälsans olika kompetenser inte träffas i något forum. Hälsokontroller och vaccinationer genomförs regelbundet enligt uppdrag. Kurator och specialpedagog anlitas vid behov. Behov kan exempelvis vara kris i familjen. Psykologen uppger att hon har tät kontakt med lärare och rektor. Det är ofta en informell kontakt. Varken psykologen eller skolsköterskan har varit med i några generellt inriktade förebyggande och hälsofrämjande insatser på skolan. Psykologen uppger dock att lärarna genomför ett sådant. Psykologen uppger också att ett utvecklingsbehov på skolan är att elevhälsan ska träffas som grupp.

Rektor och lärare uppger att de brukar ha en temavecka om skolans värdegrund. I det arbetet är elevhälsan inte representerad. Lärarna uppger vidare att de kan vända sig till elevhälsan vid behov. I Skolinspektionens intervju med elever på skolan framkom att många elever inte känner till att de har tillgång till elevhälsans olika kompetenser.

Skolinspektionen bedömer att elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete brister. Elevhälsans arbete är främst inriktat på hälsokontroller och vaccinationer samt insatser för enskilda elever vid exempelvis kris. Det saknas samverkan mellan elevhälsans personal och övrig personal vid skolan, i ett förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Motivering till föreläggande som ingripande

Huddunge byskola ekonomisk förenings verksamhet uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Det föreligger därför skäl att förelägga Huddunge byskola ekonomisk förening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Huddunge Byskola Ekonomisk Förening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att grundskolan har tillgång till personal med sådan kompetens, så att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Se till att det vid skolenheten har tillgång till personal med sådan kompetens, så att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Se till att den studie- och yrkesvägledande verksamheten organiseras så att den tillgodoser elevernas behov av vägledning, så att de kan göra väl underbyggda val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklass ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning.

Enligt läroplanen för grundskolan, förskoleklass och fritidshemmet ska studie- och yrkesvägledaren eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning, samt vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesvägledande insatser.

Av läroplanen framgår också att skolan ansvarar för att varje elev efter genomgången grundskola kan göra väl underbyggda val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning. Rektor har ett särskilt ansvar för att den studie- och yrkesvägledande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning för de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning.

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat följande. Regeringens bedömning är att en reglering i första hand bör inriktas på tillgången till kompetens. Ordvalet "ska ha tillgång till" innebär däremot inte att studie- och yrkesvägledningskompetensen nödvändigtvis behöver finnas inom den egna skolenheten. Många fristående skolor köper till exempel in vägledningstjänster. Ett krav på att studie- och yrkesvägledningskompetens ska finnas innebär dock en tydlig markering att huvudmannens ansvar för att eleverna får tillgång till studie- och yrkesvägledning samtidigt som organisationen är en lokal fråga. (Prop. 2009/10:165 . 279.)

Av förarbetena framgår vidare att kompetens för studie- och yrkesvägledning främst finns hos personer som är anställda för denna verksamhet. Även rektorer och lärare har dock ett visst ansvar att förmedla sådan kunskap. Frågor om studie- och yrkesvägledning behandlas främst i läroplanerna. Huvudmannen bestämmer själv om kompetensen ska ordnas genom att personal anställs eller på annat sätt. (Prop. 2009/10:165 s. 659.)

I Skolinspektionens intervju med rektor och lärare framkommer att skolan inte har tillgång till någon studie- och yrkesvägledare. Det finns inte heller eller personal med sådan kompetens som är ansvarig för den studie och yrkesvägledande verksamheten. Just nu finns det inte heller någon planering för hur eleverna ska få studie- och yrkesvägledning.

I Skolinspektionens intervju med eleverna svarar de äldre eleverna, på frågan om de har pratat om yrken man kan jobba med, att de fick komma på egna företag på lektionen. De yngre eleverna uppger att de inte har pratat om olika yrken "så mycket men några gånger".

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att det inte finns någon tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Det är också en brist att det inte finns någon organiserad verksamhet för att kunna tillgodose elevernas behov av studie- och yrkesvägledning. Det framgår av intervjuerna att eleverna inte har fått information och vägledning, i någon större omfattning, för att kunna göra underbyggda val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning.

Motivering till föreläggande som ingripande

Huddunge byskola ekonomisk förenings verksamhet uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Det föreligger därför skäl att förelägga Huddunge byskola ekonomisk förening att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Övriga arbetsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga

beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på

olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokument. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge

Beslut

2015-09-17
12 (14)

Dnr 44 - 2015:3953

eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till
bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka
förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter
som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men
också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell
statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande
behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens
kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare,
övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller
författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Sara Rising
Beslutsfattare

Åsa Lindbäck
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Huddunge Byskola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Beslut

2015-09-17
14 (14)

Dnr 44 - 2015:3953

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Huddunge Byskola

Huddunge byskola är en fristående grundskola belägen i Heby kommun. Huvudman för verksamheten är Huddunge byskola ekonomisk förening. Verksamheten är åldersintegrerad där årskurserna F-1, 2-3 och 4-6 går tillsammans. Huddunge byskola hade vid tillsynstillfället 29 elever.